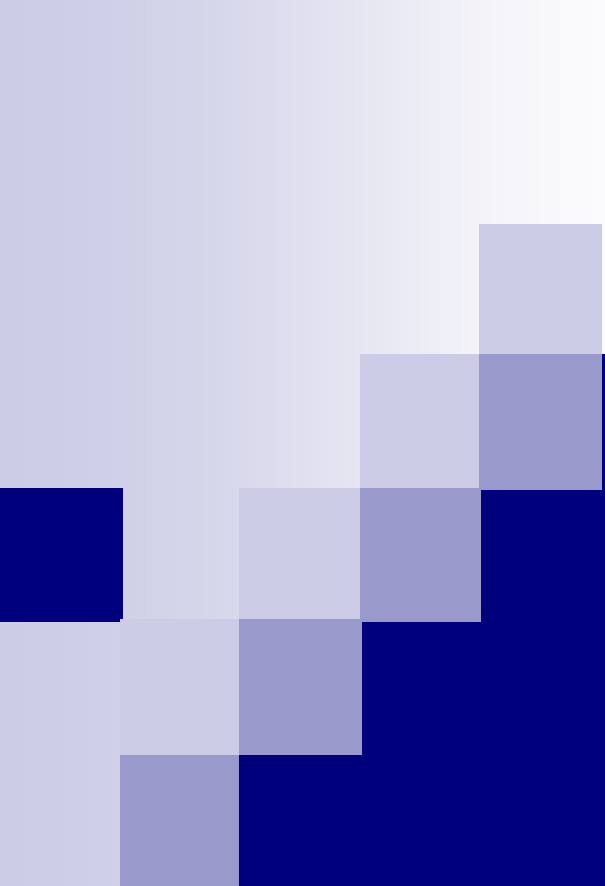

Раванди таъмини ҳамоҳангӣ ва пайдарҳамии
фаъолият дар ҳамаи марҳилаҳои таҳия ва
иҷрои Стратегия ва Барномаҳои рушд
(дар асоси ҷамъбасти хулосаҳои асосии
мобайнӣ аз семинарҳои гузаронидашуда)

1 июни соли 2023

- *Дар доираи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи банақшагирии стратегӣ ва дурнамозии давлатӣ» (25 мая 2022 года):*

- **салоҳияти Шурои милли рушд мушаххас шудааст:**

- 1) ҳамгироии сиёсати иҷтимоию иқтисодӣ барои муттаҳид намудани кӯшишҳои кишвар ва ҷомеаи ҷаҳонӣ ҷиҳати расидан ба ҳадафҳои стратегии кишвар;
- 2) муҳокимаи **раванди** амалишавии ислоҳоти идораи давлатӣ, соҳаҳои иҷтимоию иқтисодӣ ва пешниҳоди тавсияҳо оид ба **такмили** онҳо;
- 3) баррасӣ намудани ҳисоботи соҳаҳои алоҳида дар доираи амалишавии ҳуҷҷатҳои **банақшагирии** стратегии кишвар ва ноилшавӣ ба Ҳадафҳои Рушди Устувор;
- 4) муҳокима ва омода намудани тавсияҳо оид ба тасҳеҳи ҳадафу вазифа ва нишондиҳандаҳои ҳуҷҷатҳои банақшагирии стратегии сатҳи миллий;
- 5) муҳокима ва таҳия намудани тавсияҳо оид ба тасдиқи лоиҳаҳои стратегии рушди кишвар;
- 6) баррасӣ намудани ҳисобот оид ба раванди амалишавии ҳуҷҷатҳои банақшагирии стратегии сатҳи миллий.

-**нақши низоми мониторинги иҷрои стратегия ва барномаҳои рушд хеле баланд гузошта шудааст** - бардоштани самаранокии идоракунии банақшагирии стратегӣ ва беҳтар намудани фаъолият оид ба банақшагирии стратегӣ, сари вақт ошкор намудани инҳироф, тасҳеҳи ҳуҷҷатҳои банақшагирии стратегӣ ва ҳалли мушкилоти ҳангоми амалисозии ҳуҷҷатҳои банақшагирии стратегӣ ошкоргардида

Принсипҳои асосии мониторинг ва арзёбии иҷрои Стратегия/ Барномаҳои рушд (танҳо барои хотиррасон намудани ҳеле мушаххас будани раванди мазкур)

- **принсипи мачмуи будани мониторинг ва арзёби**, ки танҳо бо инъикоси ба таври «механикии» иҷрои чорабиниҳо ё муқоисаи дараҷаи иҷрои индикаторҳо маҳдуд намегардад
- **принсипи истифодаи таҳлили миқдори ва сифатии натиҷа**, ки ба истифодаи мачмуи усулҳо барои арзёби талаб менамояд
- **принсипи инкишофи доимии низоми мониторинг ва арзёби**, ки зарурати доим бехтар намудани низоми ташкил, таъминот ва малакаи баргузорию онро дар назар дорад

Чанбаҳои асосии раванди ташкили мониторинг ва арзёбии иҷрои Стратегия/ Барномаҳои рушд

- Барои арзёбии ноилшавӣ дар самти ҳалли масъалаҳои Стратегия/ Барнома шарҳи мониторинги бештар дар асоси усулҳои зерин омода мегардад:
 - омода намудани заминаи иттилоотӣ/чаҳорчӯба барои арзёбӣ ва тавсияҳо дар асоси маълумоти мавҷудаи ҳисоботҳо масъулон;
 - ташҳиси дараҷаи ноилшавӣ ба ҳадафҳои рушд бо равшанӣ андохтан ба чанбаҳои калидӣ ва самтҳои амал;
 - муҳокимакунӣ ва пурсишҳои анкетавӣ дар доираи фокус –гурӯҳҳо бо иштироки бевоситаи идораҳои давлатӣ вобаста ба маҷмӯи саволҳо барои муайян намудани натиҷаҳо, имкониятҳо ва маҳдудиятҳо;
 - муайян кардани самтҳои асосии рушди босуръат барои давраи миёнамуҳлати минбаъда.
 - Ҳадафҳои Рушди Устувор дар Стратегия ва Барномаҳо ворид шуданд, аз ин лиҳоз омодашавии муайян дар арзёбии онҳо муҳим аст

Тартиби гузаронидани МваА раванди татбиқи ҳуҷҷатҳои стратегии сатҳи миллӣ, барномаҳои соҳавӣ ва минтақавии рушд дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

- қарори Ҳукумати ҚТ аз 29 декабри соли 2018, № 615
- ВРИС - мақомоти ваколатдор оид ба ҳамохангсозии низоми МваА, ҲРУ ва котиботи Шӯрои миллии рушд
- Вазорату идораҳои дахлдор дар бораи иҷрои БМР 2021–2025 ва ҲРУ–ро то 1 март ҳар сол маълумот пешниҳод менамоянд
- МИХД ноҳияҳо, шаҳру вилоятҳо ҳамасола то 10 феввали ҳисоботро оид ба рафти иҷрои барномаҳои маҳаллӣ ба Кумитаи рушди маҳал (КМР) барои ҷамъбасти пешниҳод намоёнд.
- КМР ҳамасола то 1 март ҳисоботро ҷамъбасти ва барои таҳлил ба ВРИС пешниҳод намоёнд.

Асоси меъёрию ҳуқуқии таҳияи Барномаҳои стратеги ва ташкили мониторинги рушди соҳаҳои алоҳида (1)

• Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи банақшагирии стратегӣ ва дурнамозии давлатӣ» (аз 25 майи соли 2022):

- Моддаи 8, банди 3- «Стратегияи миллии рушд ҳуҷҷати асосии банақшагирии стратегӣ мебошад, ки ҳамаи стратегияҳо, барномаҳо ва нақшаҳои амал бо он мутобиқ карда мешаванд»

- Моддаи 12, банди 4 – «Нақшаҳои амали соҳавӣ барои 1 сол ва дар ҳолатҳои зарурӣ барои 3 сол бо имконияти бознигирии ҳарсола аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешаванд»

- Моддаи 16, банди 2 – Ҳуҷҷатҳои банақшагирии стратегӣ бояд ба талаботи зерин мувофиқат кунанд:

1) мутобиқати ҳуҷҷатҳои банақшагирии стратегии соҳавӣ ба ҳуҷҷатҳои банақшагирии стратегии сатҳи миллӣ, афзалиятҳои сиёсат ва уҳдадорӣҳои байналмилалӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон;

2) мутобиқати ҳадаф, афзалият ва вазифаҳои ҳуҷҷатҳои банақшагирии стратегӣ ба Ҳадафҳои Рушди Устувор;

3) мавҷуд будани таҳлили заминавӣ ва асосноккунии мушкilotи мавҷуда;

4) муайян намудани воситаҳои ноил шудан ва роҳҳои давра ба давра амалӣ гардидани мақсаду афзалиятҳо;

5) таъмини муносибати барномавии мақсаднок байни чорабиниҳои банақшагирӣ, барномасозӣ ва буҷетикунӣ;

6) муайян намудани нишондиҳандаҳо барои мониторинг, натиҷаҳои пешбинигардида ва манбаъҳои маблағгузорӣ;

Асоси меъёрию ҳуқуқии таҳияи Барномаҳои стратеги ва ташкили мониторинги рушди соҳаҳои алоҳида (2)

• Қоидаҳои гузаронидани мониторинг ва арзёбии амалишавии ҳуҷҷатҳои стратегии сатҳи милли, барномаҳои соҳавӣ ва минтақавии рушд дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 29 декабри соли 2018, № 615 тасдиқ шудааст):

- мониторинг ва арзёби бояд дар асоси пайгирии мунтазами индикаторҳои тасдиқшуда гузаронида шавад.....

- дар самти мониторинг ва арзёбии барномаҳои стратегии рушд (бо инъикоси масъалаҳои рушди соҳаҳо) Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон мақоми қотиботи Шуро ба ҳисоб меравад....

- методологияи пешниҳоди ҳисобот чихати амалишавии барномаҳои стратеги (бо инъикоси масъалаҳои рушди соҳаҳо) аз ҷониби мақомоти ваколатдори низоми мониторинг ва арзёби тартиб дода мешавад.....

- мониторинг ва арзёбии нишондихандаҳои банақшагирифташуда аз руи тадбирҳо ва амалҳои ноилшавӣ ба ҳадаф ва вазифаҳои рушди милли баргузор мегардад....

■ Танҳо барои хотирасон - Таъмини сифати мониторинг ва арзёби аз натиҷанокии дарки вобастагиро ва мохияти марҳилаҳои Таҳия ва Иҷрои Стратегия/ Барномаҳои рушд вобаста аст

Хотимаи иҷрои Стратегия/
Барномаи рушд

(арзёбҳои нисбат ба самаранокии
иҷрои Стратегия/ Барнома,
пешниҳоди ҳуҷҷатҳо ба
Стратегия / Барномаҳои нав)

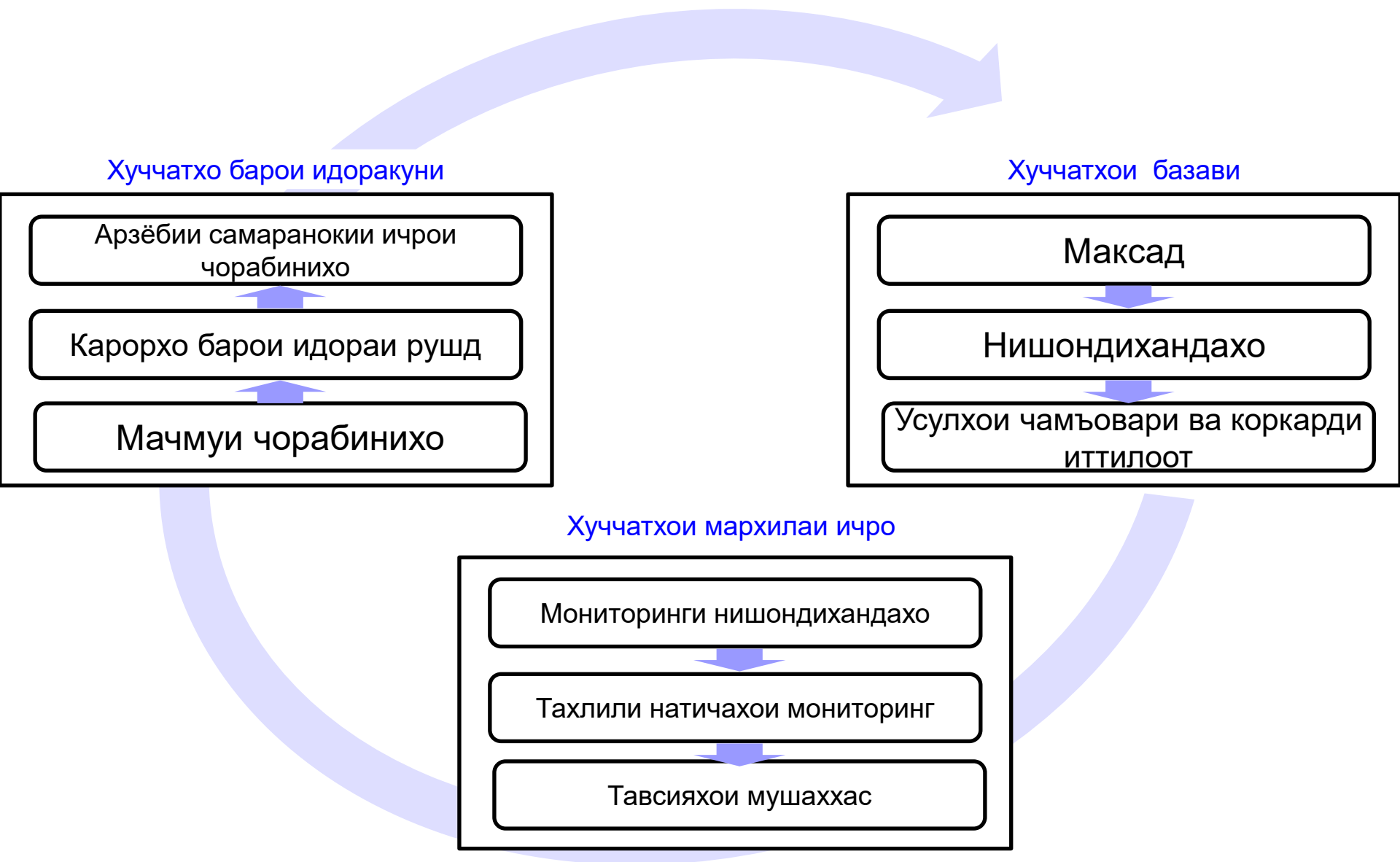
Таҳияи лоиҳаи Стратегия/
Барномаи рушд

(арзёбии пешакии
интизориро ва
индикаторҳои рушд)

Иҷрои Стратегия/
Барномаи рушд

(мониторинги натиҷаҳо,
арзёбии натиҷаҳо,
пешниҳоди ҳуҷҷатҳо)

Механизмҳои идораи иҷрои Накшаҳои барномави

Дар хамаи мархилаҳо муҳим аст - риояи афзалиятҳои рушд, талаботҳои конунгузори ватанӣ ва методӣ дар раванди арзёбиҳо

- ба иноватгирии ҳадафу интизорҳои дарозмуддат – Стратегияи миллии рушд, Стратегияҳои соҳавӣ (гояи рушди дарозмуддат, натиҷаҳои ҷашмдошт, индикаторҳои арзёби);
- риояи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ доир ба таҳия ва иҷрои - Барномаҳои миёнамуддати рушд, Нақшаҳои амал;
- риояи равандҳои бучетикунӣ рушд, равандҳои таъминоти молиявӣ таҳия ва иҷрои - Барномаҳои миёнамуддати рушд, Нақшаҳои амал;

Дар хамаи марҳилаҳо муҳим аст – риояи мутобиқати ҳадафҳо ва раванду нишондихандаҳои иҷро

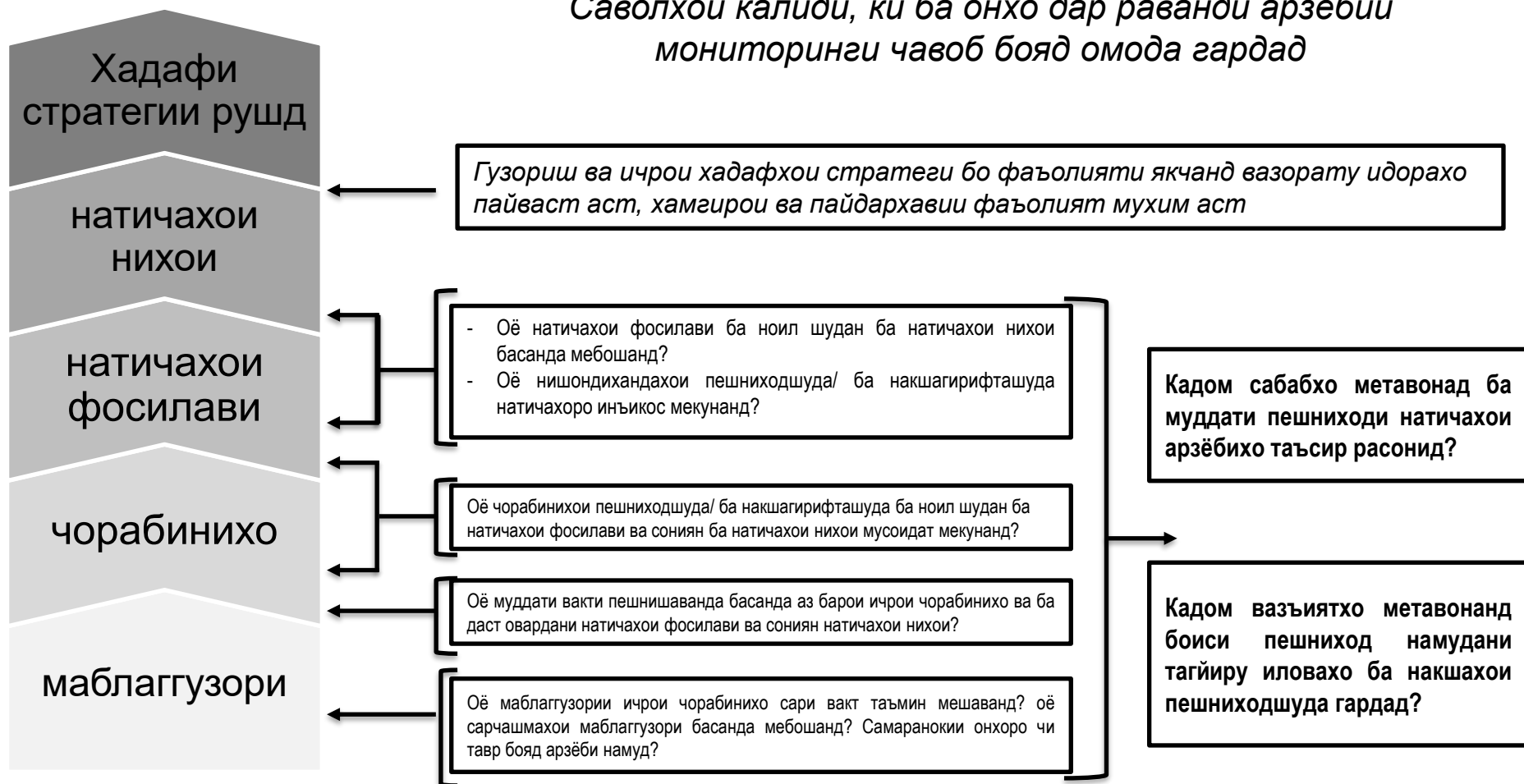
- арзёбии вазифагузориҳо дар чорчубаи ҳадафҳои стратеги, басандагии нишондихандаҳо ва сифати онҳо;
- арзёбии ҳамгироии фаъолияти якҷанд вазорату идораҳо, мубодилаи иттилоот, иҷрои чорабиниҳои муштарак дар раванди баррасии таҳия ва иҷрои Нақшаи амали ҳамасолона дар доираи иҷрои Барномаҳои миёнамуддати рушд;
- арзёбии вазъи муосири рушд (бо инъикосу баинобатгири, пешгуи намудани таъсири омилҳои дохили ва хориҷии рушд)
- пайваст намудани натиҷаҳои арзёбиҳо бо ҳадафҳои стратеги рушд дар раванди пешниҳоди ҳулосаҳо, таклифҳои мушаххас доир ба самтгирии рушд

Дар хамаи мархилаҳо муҳим аст – аник дарк намудани раванди пайдархами ва сифати арзёбиҳои мониторингии Барномаҳои рушд ва Нақшаҳои амал (1)

- Ҳадаф, доираи фарогири ва микёси низоми арзёбӣ дар марҳилаи таҳия, иҷро ва ҷамъбасти иҷрои Барномаҳои рушд ва Нақшаи амал
- Ҷамъовари ва идораи иттилоот, тарзҳои коркарди нишондихандаҳо, ҷадвалҳо барои коркарду ҳисоботдиҳи
- Риояи муддати пешниҳоди арзёбиҳои мониторингии, бо инъикоси:
 - арзёбиҳо барои таъмини ягонагӣ (арзёбӣ, ки барои таъмини ягонагии самтгирии фаъолиятҳои, ки барои якҷанд вазорату идораҳо умумӣ мебошанд, яъне ҳамчун сиёсати ҳукумат дар маҷмӯъ гузаронида мешавад);
 - арзёбҳо барои ҳамаҷонибият (баҳодиҳии тадбирҳои маҷмуии самтгирии фаъолият марбут ба як қатор вазорату идораҳо, ки барои ҳамаҷониба пешбурди ҳадафҳои стратегии рушд ва ҳамохангсозии талошҳо барои таъмини рушд амалӣ карда мешавад)
 - арзёбӣ барои таъмини воқеият (арзёбӣ, ки воқеияти рушдро инъикос мекунанд, пешниҳодҳо барои ноилшави ба ҳадафҳои стратеги бо таъкид ба механизмҳои ҷорӣ танзими рушд) .

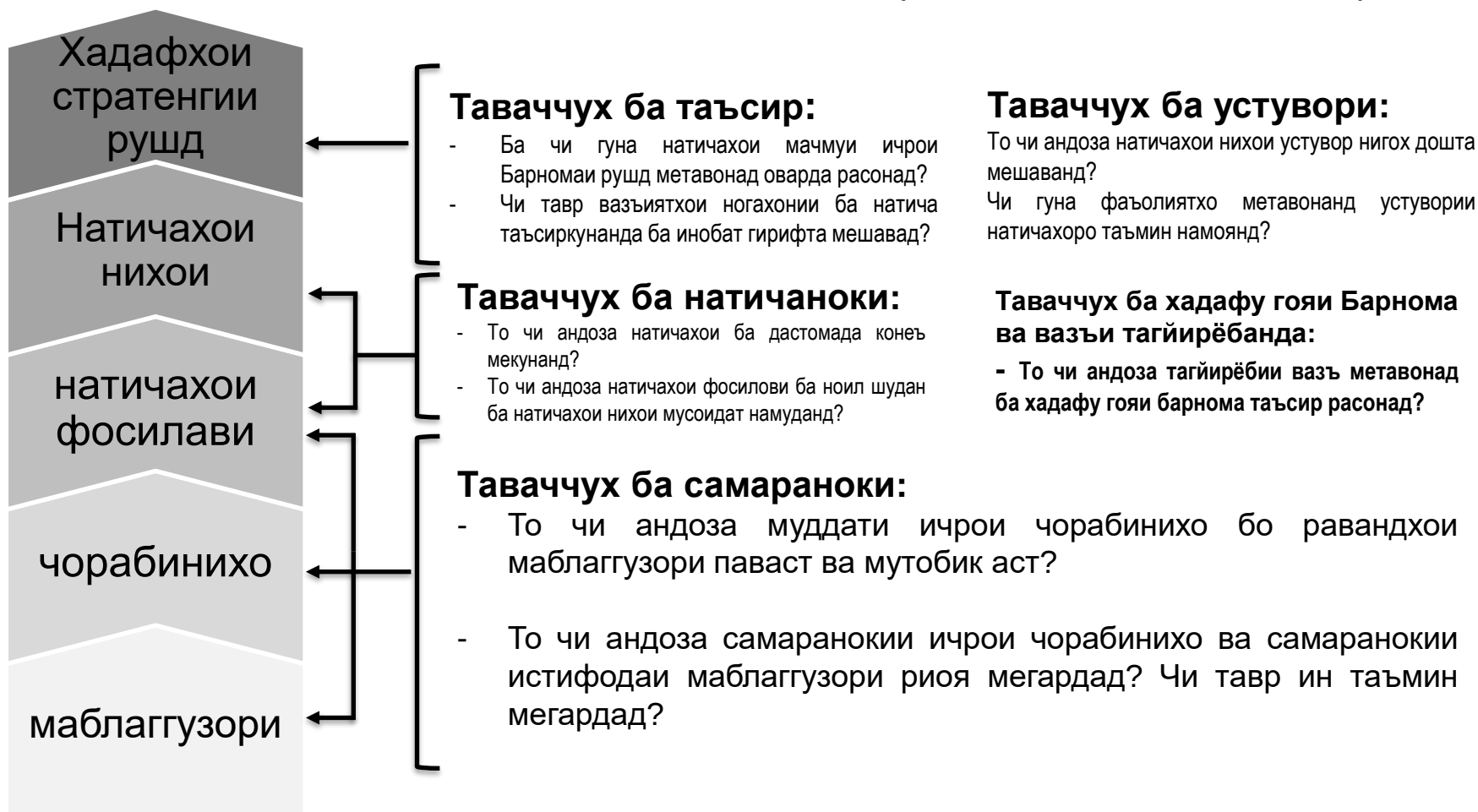
Дар хамаи мархилаҳо муҳим аст – аник дарк намудани раванди пайдархами ва сифати арзёбиҳои мониторингии Барномаҳои рушд ва Накшаҳои амал (2)

Саволҳои калиди, ки ба онҳо дар раванди арзёбии мониторингии ҷавоб бояд омода гардад

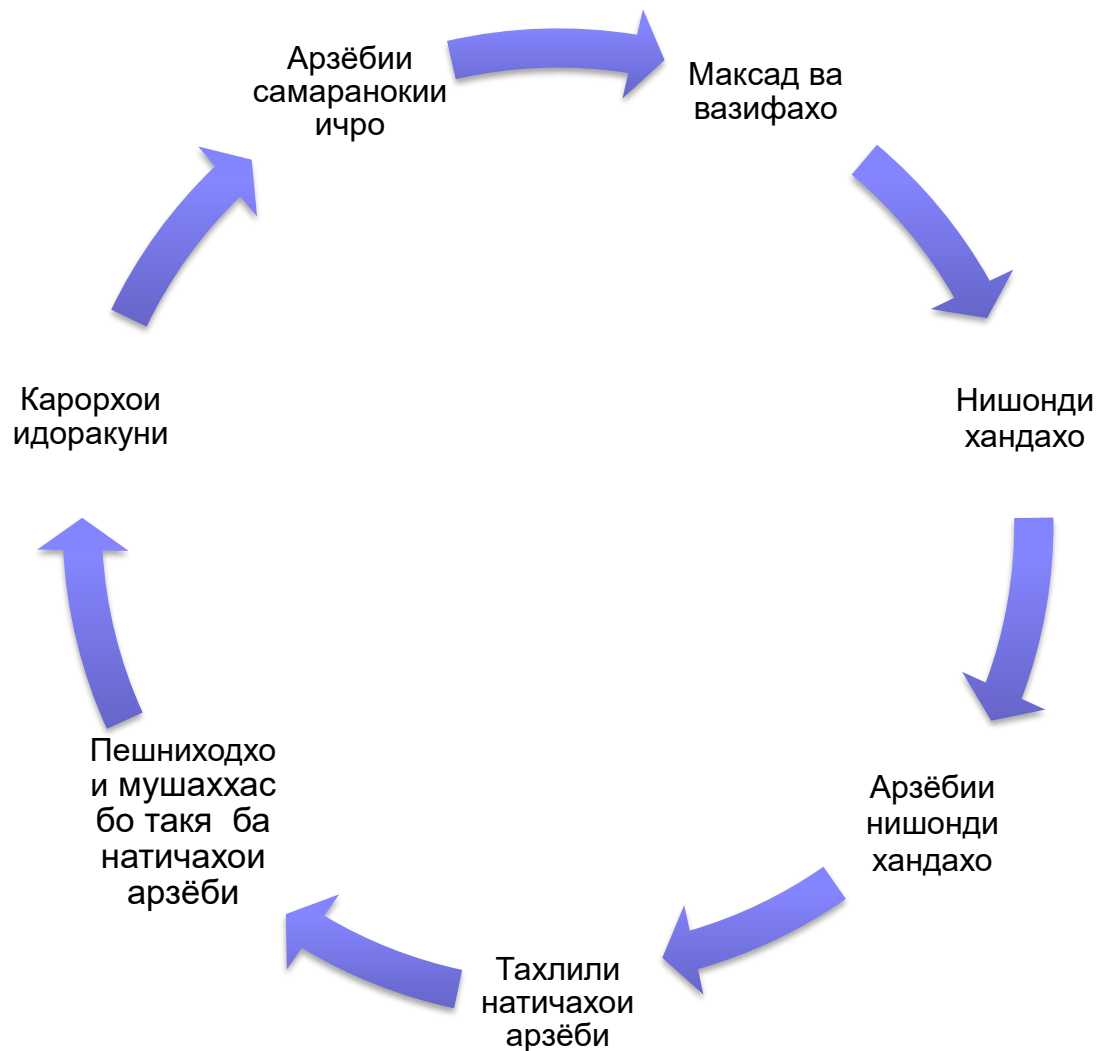

Дар хамаи мархилаҳо муҳим аст – аник дарк намудани раванди пайдархами ва сифати арзёбиҳои мониторингии Барномаҳои рушд ва Накшаҳои амал (3)

Саволҳои калиди, ки ба онҳо дар раванди арзёбии мониторингии ҷавоб бояд омода гардад

Дар хамаи марҳилаҳо муҳим аст – аник дарк намудани раванди пайдарҳаи ва сифати арзёбиҳои мониторингии Барномаҳои рушд ва Нақшаҳои амал (4)

Модулҳои бо ҳам пайвасти арзёбиҳои мониторинги дар дастурҳои методи

- Модули 1. Арзёбии вазъи рушд ва ҳадафҳои барномавии рушд ва натиҷаҳои интизоришаванда
- Модули 2. Арзёбии бо ҳам алоқамандии ҳадафҳои барномавии рушд, чорабиниҳо ва натиҷаҳои интизоришаванда
- Модули 3. Арзёбии самаранокии иҷрои чорабиниҳои барномави ва маблағгузори
- Модули 4. Арзёбии нишондиҳандаҳои / индикаторҳои рушд бо инъикоси дараҷаи ноилшави ба ҳадафҳои стратегии кишвар/ соҳа, минтақа
- Модули 5. ????? (барои муҳокима)

Ташаккур